

BICSKEI GABRIELLA

Nexus

Tejeskávé

Lajos még egészen fiatalon ismerkedett meg Ágival. Egy ivóban találkoztak, mert abban az időben mindketten gyakran jártak kocsmázni annak ellenére, hogy Ági azt mondta, nem szerette soha az éjszakázást, mindig véletlen alkalom vezérelte oda, Lajos meg azt, hogy soha nem szerette az italozást.

Megismerkedésük után hamarosan, két hét sem telt bele, Lajos udvarolni kezdett Áginak, s nemsokára már együtt is jártak, egy olyan fiatal pár lettek, akik mintha valahogy sem a boldogságban, sem a boldogtalanságban nem tartoztak volna egymáshoz, mintha nem is lenne egyiküknek a másikhoz igazán köze.

Lajosnak kék szeme volt, világos bőre kicsit szeplős is, ez a típus nagyon bejött Áginak, mert neki meg mindene koromfekete volt, még a hónaljszőrzete is. Lajosnak meg ez tetszett abban az időben.

Ági biológusnak készült, a molekuláris biológia volt a szakterülete, a DNS meg a gének, az utolsó vizsgáinál tartott. Lajos plakátragasztó volt egy óriáscégnél, hogy fizetni tudja a következő évi tandíját, de pár év, és geográfus, térképész lesz belőle, csak be kell fejeznie az egyetemet.

A megismerkedésük után néhány évvel gyermekük fogant, Ági szerint ez nem is történhetett volna másképp, Lajos viszont azt mondta, ő gondolni sem mert még akkor ilyesmire.

De azért mindketten örültek a hírek, annak ellenére, hogy semmi sem volt zökkenőmentes közöttük, Lajos kései gyerek volt, negyvennyolc évesen szülte az anyja, ráadásul sikeresen magához is

édesgette huszonhat év alatt. Ha összekapott Ágival, azonnal hozzá szaladt igazságszolgáltatásért, Ági hipochondriája miatt is sokat ci-vódtak, szinte mindig az anyjánál lelt vigasztalásra.

Ági szerette a színházat, Lajos nem akart előadásokra járni, Ági szeretett utazni, túrázni, evezni, ráadásul vegetáriánus volt, és sportolt is.

Azonban, ha jobban belegondoltak, mindig belátták, hogy a sok különbség ellenére, nagyon jól egymásra hangolódtak, ráadásul mindketten éltek-haltak a nápolyi pizzáért.

Lajos háta tele volt barna foltokkal, olyan anyajegyszerű, de a sima anyajegyeknél sokkal méretesebb foltokkal. Amikor Ági először látta világosban ruha nélkül a férfit, kicsit megmosolyogta, mint egy leopárd, gondolta. El-elnézegette Lajos hátán a foltttérképet, egy különleges ember, szögezte le végül, még a hónalja is szeplős.

Lajosnak öt foltja volt, két nagyobb, három kisebb, de mind jól ki-vehető volt távolabbról is. Olyan színűek, mint a tejeskávé, állapította meg Ági, majd nem foglalkozott többé velük.

Két hónapos volt már Julcsika – Lajos vágya teljesült, lánya született, Ági viszont fiút szeretett volna –, amikor észrevették, hogy neki is van egy hasonló folt a karján, olyan, mint Lajosnak a hátán.

Pár nappal később még három foltot számolt meg Ági Julcsikán, egyiket akkor vette észre, amikor pelenkázta a csecsemőt. És ugyan-csak meglepődött, amikor utánanézett az interneten, mitől vannak ezek a foltok, merthogy egész komoly betegséget vetítettek előre a különböző internetes orvosfórumok: ha öt darab fél centinél na-gyobb átmérőjű, ún. tejeskávéfoltja van egy kisbabának, az bizony egy olyan genetikai rendellenesség, ami szörnyű neurológiai beteg-séget sejtet. Ez a betegség kialakulhat akár csecsemőkorban, de vá-rathat magára a gyermek hétéves koráig is, persze leggyakrabban semmilyen baja nem származik belőle senkinek, ahogy Lajos esete is ezt bizonyítja. Julcsikának egyelőre négy foltja volt, de ahogy azok egy pillanat alatt kirajzolódtak rajta, az ötödik is bármikor előjöh-et, gondolta Ági, főleg, hogy ezek a foltok, akinél már megvannak, két-éves korig csak úgy jönnek-mennek a bőrön. Ezt írta az internet a café-au-lait macule-ról, ugyanis ez volt a folt orvosi neve.

A későbbiekben felkeresett szakemberek sem mondhattak mást Julcsika foltjai láttán. Voltak ők többen is, országos hírvő doktorok, mert Ági mindegyikhez elvitte Julcsikát, feloldozást remélt tőlük, de azok sem tudtak mást, figyelje, kövesse a flekkeket, majd félévente ellenőriztesse. Ha az egyik szülön megtalálható, mondták a genetikusok, bőrgyógyászok, neurológusok, akkor szinte teljesen biztos, tőle örökölte őket a baba. Vagyis Lajossal sincs minden rendben.

Lajos meg ettől esett végképp kétségbe, attól, hogy megérte a harmincat, és eddig senki sem beszélt neki semmiféle genetikai rendellenességről, főleg nem erről, a hülye, nyelvtörőre hasonlító névvel megáldott akármiről.

Lajos rohant az anyjához, panaszkodott, Ági meg egyedül maradt, és csak a foltokat kereste megszállottan, sokszor a szeme is belekápázott. Amint észlelt valami árnyalatot Julcsikán, egész nap azt nézegette nagyítóval, lámpával, hogy mivé alakul. Később arra is rájött, a neonégők tudják legelésebben megvilágítani ezeknek a körvonalait. Ismerte már a bababőrön lévő legapróbb ráncokat, bemélyedéseket, az apró szőrtüszőket, tanulmányozta Julcsika bőrének a színárnyalatait, az egészen fehértől a sárgáson át a barnáig, tudta, Julcsika melyik testrészén milyen színű a bőr, a hajlatokban némileg sötétebb volt.

Lajos anyja hadat üzent Áginak, amiért a családja génjei közt kotorászik, a rokonságuk után nyomoz, nézzen csak szét a sajátjában, azok sem különbek, mondta az öregasszony, negyvennyolc évvel volt idősebb Lajosnál.

Áginál nem azonnal, fokozatosan alakult ki a lelki bezáródás, szépen lassan, hónapok alatt, fél év után már annyira megviselték a foltok, hogy rá sem tudott nézni Julcsikára, egy darabig még gondozta, etette, néha babaúszásra vitte, de játszani már nem tudott vele, nevetni rá, gagyogni hozzá nem ment neki, később meg már menekült is a csecsemő elől, nem mert kettesben maradni vele. Reggelente felébredni sem volt kedve, pedig jól tudta, minden hiába, az élete mindenütt követi őt, ha alszik, vele alszik el.

Lajos nem tudott Ágival mit kezdeni, de nem is próbálkozott a kezdeményezéssel, mert azt sem tudta, mivel kellene próbálkoznia.

Nem értette a nő reakcióit, őt arra tanították, hogy az érzelmek elől megfutamodjon, azok feleslegesek, szabadulni kell tőlük, beszélni róluk meg végképp nincs mit.

Amikor Ági utoljára Lajos szemébe nézett, és a kezébe adta bőrröndbe csomagolt cuccait, annyit mondott végezetül a férfinak, azért születhetett meg Julcsika, mert ők hárman mintha mindig egymáshoz tartoztak volna.

Megérte

Azt hiszem, rossz irányba mentem, gondoltam akkor, de mégis folytattam az utam, nem akartam megfordulni. Ráadásul, illet még soha nem tapasztaltam, végtelen nyugalom töltött el közben, úgy éreztem, most vagy soha, végre egy kis időre kiszakadhatok a megszokott környezetemből, mesélte Rudi Brick tizenkét évvel a történetek után.

Brick, a svájci állampolgár hetvenegy éves korában részt vett egy BL-meccsen Milánóban, majd eltévedt mosdókeresés közben a lelátóról lefelé igyekezve. De nem ijedt meg ettől, holott azt érezte akkor, soha többé nem tér már haza onnan.

A férfi prosztataproblémákkal küszködött, alig tudta visszatartani a vizeletét, mindig erős vizelési ingere volt, így elég gyakran kellett felkeresnie a toalettet, nem mérkőzések közben, hanem mindig és mindenütt.

A meccs még el sem kezdődött, amikor elindult. A jegyet is céltudatosan úgy váltotta meg, olyan szektorba, hogy a mellékhelyiség a közelben legyen, ne kelljen sokáig vacakolnia az elérésével. Rendszen felkészült, előre megnézte a stadion térképén, merre induljon, ha szaladnia kell, de ahogy lépkedett a WC-k felé, azt vette észre, már nyolc perce halad, a mosdó meg sehol. Rossz irányt választhatott siettében, s miután erre rájött, idegesség lett úrrá rajta, amitől még jobban eltévedt, zavarában egy újabb fordulónál is hibát követett el, másodszer sem ott tért le, ahol kellett volna.

Sűrű tömegben verekedtem át magam, még el sem kezdődött a játék, siettem, hogy a kezdésre visszaérjek, az emberek lökdösődtek, mindenki kiabált, nyugtalanság volt a levegőben. Csak ki akartam jutni a nézőtér-ről, hogy pisáljak egy nagyot, holott tudtam, nem lesz az akkora, amekkorának éreztem. Mindenesetre meg akartam nyugodni, megkönnyeb-bülni, hogy utána higgadtan, üres húgyhólyaggal ülhessek le végre, és végigszurkolhassak egy fergeteges játékot. Alig vártam, hogy elkezdőd-jön végre a mérkőzés.

Mégis, abban a pillanatban átadtam magam a stadion útvesztőinek, az emberrengetegnek, és megfordult az is a fejemben, lehet, meg sem nézem a kedvenc focicsapatom. Majd kiértem az utcára, ettől félig már megkönnyebbültem, augusztushoz képest hűvös szél csapott az arcomba, de jóleső érzés volt az embertömeg okozta kipárolgás után, a stadion környéke kihalt volt, végre friss levegőt szívhattam, egy fa mellett vizeltem.

A férfi úgy mesélte később, hogy nyugalom töltötte el akkor, elhatározta hát, megnézi a várost, soha nem volt még Milánóban. Késő éjjelre keveredett a belvárosba, egy szuvenirárusnál belenézett Milánó térképébe, hogy láthassa, pontosan melyik pontjára is került a városnak. Leült egy óriási kőküszöbre, egy elhagyatott villa bejáratához, és cigarettára gyújtott. Nem sok muníciója volt már, pénzt is keveset hozott magával, ezért takarékoskodott a dohányzással, maradjon reggelre is. Közben valami olyasmit érzett, sok reggele lesz még itt, ezen a kövön, ebben a városban, mintha előre látta volna egy pillanatra az életét, az elkövetkező éveit, ahogy ott sétál Milánó utcáin öt év múlva is.

Nem volt senkije, még kutyát sem tartott, s ez akkor, abban a pillanatban keserűséget ébresztett benne. Az utóbbi időben különösen nagy szomorúsággal gondolt arra a tényre, hogy nem tudott magának soha párt találni, legalább csak azért, hogy ne legyen egyedül, ha másért nem, születhettek volna gyerekei. Bár lennének unokái, gondolta sajnálattal. De nem volt senkije, aki otthon várta volna.

Új életet kezd, ha mást nem, szerez magának új barátokat, erre inspirálta a nyüzsgő város, az új környezet, amit a meccs éjjelén látott.

Még akkor rögtön kapott egy matracot egy idős házaspártól, nem akarták azok kidobni, mégis neki adták, pokróccal együtt, kitétték a parkba, alhatott rajta kényelmesen. Furamód, másnap Rudi Brick mellé egy kutya szegődött, egy kölyökkutya, aki évekre a társa lett, amíg el nem pusztult.

Már ezért megérte Milánóba jönnöm.

Két hétig aludt matracon a parkban, mígnem megismerkedett Lucia Ponti helyi lakossal, egy idős özvegyasszonnyal, aki felajánlotta Bricknek, hogy kimossa a ruháit.

Igazán szakadtul nézett ki az öreg, mesélte Lucia évekkel később, kezdett bűdös is lenni, akkor már két hete nem mosakodott, augusztusban meleg van Milánóban, nem ehhez az időjáráshoz szokott Bázelen.

Lucia három éve volt özvegy, hatalmas családdal, sok gyerekkel, unokával, de Vittorio, a férje nélkül nagyon elveszettnek érezte magát. Megszokták egymás társaságát ötvennégy év alatt, még ha nem is volt mindig zökkenőmentes a házasságuk. Lucia huszonnyolc év együttlét után gondolta úgy először, hogy elválik az urától, felnőttek már a gyerekek, a legkisebb is tizenkilenc éves volt, egymás után, évente születtek, hat gyerek. Végül mégis együtt maradtak, Lucia nem hagyta el Vittoriót: talán nem volt bátorsága egyedül maradni, talán nem akarta a gyerekeit elszomorítani, talán jobban szerette a férfit annál, hogy elhagyja egy minden bizonytalanság futó kaland miatt. Vittorióknak szeretője volt abban az időben, miután megözvegyült a gyerekkori szomszédja, Rosalia, eljárógatott az asszonyhoz, akkor már két éve, hetente. Aztán Rosalia egy napon eltűnt a városból, szinte nyoma veszett, ők meg ott maradtak egymásnak Vittorióval, még majd ugyanannyi, huszonnyolc évig. Végül Vittorio egy napon nem kelt fel többé az ágyból, szélütést kapott álmában, és egy évre rá meg is halt. Nagyon hiányzott Luciának.

Most meg itt ez az ember, svájci, németül beszél, de némileg gügyög olaszul, állapította meg Lucia, magányosnak tűnik, tetszik is neki valamennyire, leszámítva a szagát meg a ruháját. Mindenesetre, érzékeny vénembernek látszott, zárta le akkor magában a nő.

Lucia végül hazavitte Bricket, kimosta a ruháit, a férfi letusolt nála, megborotválkozott, és ezután még jobban tetszett Luciának. Brick sem maradt közömbös jötevője iránt, nagyon hálás volt az asszonynak.

Soha nem volt velem ilyen kedves senki, pedig a sajátjaim közt nem voltak nyelvi problémáim, most meg még beszélni sem tudok, ráadásul mindezt hajléktalanul teszem.

Ekkor érezte úgy igazán, hogy jó itt neki, nem is akar innen többé hazamenni, mesélte utólag a férfi.

Rudi Brick nyolcvanhárom évesen került vissza Bázelenbe. Lucia egy hónappal előtte hunyt el, mindig magas volt a vérnyomása. A férfi ez-

után kérte meg az olasz hatóságokat, szállíttassák vissza szülővárosába, nem tudott már akkor rendesen mozogni, régóta gyötörte a köszvény. Ma egy bázeli idősök otthonában él, sokat kártyázik az ottani öregekkel, és onnan meséli a hozzá érkező újságíróknak élete nagy kalandját, azt a tizenkét évet, ami idő alatt, állítása szerint, sokkal több dolog történt vele, mint az előtte elmúlt hetven évben, jóval tartalmasabb életet élt Milánóban, mint előtte hetvenegy évig Bazelben.

Azt, hogy pontosan milyen kapcsolat fűzte Luciához, nem árulja el senkinek, azonban, ha erről kérdezik, önfeledten mosolyogni kezd.

Mintha minden megváltozott volna

Aznap már senki sem érezte a hószagot, mert három hete egyfolytában esett, a folyó is régen befagyott, olyan vastagon, hogy félelem nélkül átkelhattünk rajta szánnal, meséli Johannes, még nem volt híd Ó-Kanizsánál a Tiszán.

Ha akkor ott megroppan a jég, ha nem lett volna farkasordító a hideg, mert így is, úgy is ráme gyünk lovakkal a folyóra, akkor te sem születél volna meg, magyarázza Juliusnak, Julius Johannes unokája, de mindezt azért nem tudhatod, folytatja Johannes, mert addigra átkelő épül Ó-Kanizsánál Törökkanizsán a Tiszán, valaki meg is jegyezte, hogy az ezüstösen csillogó, mintha hasonlítana az új Margit hídra, igen, mintha hasonlított volna a fehérén-ezüstösen csillogó híd, s Johannes éneklő hanghordozással már recitálja is az ismert dalt, *ő két világ között görbült kérdőjel, két part között a szakadék fölött lebegő hídvívre kötött nyomorék*, a kis hídról, ahogy gyengéden átnyúl, nem is látott szebbet annál, mint Ó-Kanizsa hídj a Tiszán, amilyen a festmény hídj a is.

De elmesélem, mondja Johannes, és Aloisóra tereli a szót, Aloisio egész kötetnyit írhatott volna a hidakról, ha jó időben, jó helyen, ezt maga Aloisio mondta így, Aloisio festő volt, olyan festő, aki egyszer majd sokat ér, egész kötetnyit írhatott volna, de Aloisio inkább megfestette a hidakat, hónapokat bolyongtak együtt az Adrián, tanulmányozták, hogyan lehet átjutni a szigetekre.

Minden évben, miután megérkeztünk Rijekába, szakítja félbe Julius, nem tudja végighallgatni a papát, érkezés után órákat vártunk Miškóra a kikötőben, ilyenkor, nyár közepén már elviselhetetlen a halszag, Miško kettőig dolgozott, abban az időben mindenütt kettőig dolgoztak az országban, még a hajógyárakban a hajókat tervező mérnökök is, de Miško nem csak hajókat tervezett, el is adta a tengerjáróikat, ráadásul alföldi folyami városoknak is.

Johannes hallgatja, Johannes bólogat, majd hozzát teszi, miután megjött Miško, megebédeltek az egyik kikötői tavernában, és sokad-

szorra is elmondja, hogy mind a dalmát, mind az isztriai halpiacokon befogott orral tud csak végigsétálni, inkább átrohanni, az ördögghal látványától osszerezzen, a kakashalat pedig Szent Péternek hívják, meg azt, míg ifjúkorában Porečen dolgozott, éjjelente várták a halászok visszatérését a partra, így lényegesen olcsóbban jutottak halhoz, a várakozások alkalmával rengeteg vonuló bálnát is látott.

Ebéd közben a kikötőben, folytatja Julius, rendre türelmetlenül várom, mikor indulunk már, mikor adja át Miško a szigeti háza kulcsait, hogy megkezdhessük végre a nyaralásunk, nekem a tenger ott kezdődik, rágördülünk a szigeti hídra, dübörög a vasbeton, reszket a fémváz, ahogy átkel a széles sugárút a végtelennek tetsző mély azúr fölött, még szerencse, hogy apa ebben a nagy országban, ebben a nagy gyárban, Rijekában dolgozik, saját bejáratunk van az Adriára, különben a törökkanizsai híd lenne minden realitásunk.

Julius négyéves volt, mikor a papát elvitte a mentő Törökkanizsára, látogatóba menet átkeltek a tiszai hídon, az ezüstösen csillogón, Johannes sápadtan feküdt a kórteremben, testéből mindenféle csövek lógtak, ekkor sejteti meg Julius, amikor átértek a Tiszán, hogy a papa mégsem örökkévaló, akkor ott minden megváltozott.

Aloisio egész kötetnyit írhatott volna, már hosszú ideje fürkészte a hidakat, jól tudta, töretlenül csak azok érnek át a túlsó partra, dörömögi Johannes, Julius ekkor a festmény hídjára gondol, szerelemhíd, ahogy a velencei is, mondja elmerengve, ó, sospira!, akkor láttam először, amikor Miško már több napja kint volt velünk a szigeten, rendszeresen meglátogatott bennünket, oxigénpalackot, szigonypuskát és két bűvartört adott apának, kivitte őt a nyílt tengerre is, hogy mindenáron kételtűt faragjon belőle, anya ekkor tiltakozásul hajójegyvet váltott Velencébe, de Julius csak a nyaralások legvégén, Krk hídján hallatott sóhajt magából, először könnyezett, majd zokogásba tört ki, hogy végül önfeledten bömbölhessen is, mivelhogy itt az idő, a búcsúpillanat, amit a tiszai hídon már jóelőbb megérezett, a *mindenek* végét sejtette akkor meg, Krk hídján mindössze a tengertől kellett elbúcsúznia, mindannyiszor sírva közölte elváláskor vele, csak egy év múlva találkozhatnak újra.

Egész kötetnyit írhatott volna a hidakról, mondogatja Johannes, akár az ismert dunai hídról is, a dalt is Aloisiótól tanulta, a festményt is tőle kapta, a két part között a szakadék fölöttől, ahol a nagy híd gyengéden átnyúl, nem is látott szebbet annál, Aloisio főleg párizsi hidakat festett, megfestett minden nagy szajnai általmenést, napokat üldögélt kiszemelt átjáróinak lábánál, a Margit hídnál sokszor kora reggeltől egészen késő napestig, éjfél tájt szaporán vett irányt a szigetnek, a festményen is szembeötlő, hiába a képet megelőző hosszú szemlélődés, magányos órák, csendes elszenderedés a budai oldalon, alig várja, végre megérkezzen, mielőbb hazaérjen, és a pesti oldalon, mindentől elzárt kis műteremlakásában átalakuljon kezei között a hozott anyag, így mesélte akkor Johannesnek, Johannes meg nem értette közben, miért jön Aloisio hangja olyan messziről, mintha nem is mellette lenne, hanem valahol másutt, ahol csak ő van egyedül, úgy tűnt neki, mintha minden megváltozott volna, és közben minden a régi, minden olyan, mint régen, és minden más.

Johannes telefonja egy napon megcsörrent a Szabadság híd budai hídfőjén, az ismeretlen hívótól vette meg végül első lakását, a festményen túladott, új otthonába pedig egyszer és mindenkorra, végleg beköltözött, szabadság, motyogta Johannes, a konzolos hidakról a szabadság jut eszébe, igazán akkor érintette meg a szele, amikor átkelt a Forth folyó torkolatán, Skóciába, ahova ténylegesen, akkor már régóta vágyott, az Edinburgh–Inverness vonalon lévő hidat a viktoriánus kor mérnökei építették, akár a múltba tévedt volna, mondogatta Johannes, Aloisio átkelője is ezekből az időkből való, meggömbül a szigetnél, a szigetre támaszkodik, körmönfont huncutság van abban, ahogy kitérőt tesz a görbe híd.

Ahol a karszt kifakult színét megfesti az égről visszatükröződő azúr, kopár sziklák fölött ível, s mellékvágányon Sveti Marko szigetére fut, onnan megy tovább Krk felé, már a középkorban is híd állt itt, a vošćicei erődnél nyúlt át, papát évekig magukkal vitték a nyaralásra, de Johannes nem járt le a tengerpartra, az ő nyaralása, úgy mondta, véget ért Porečnél, inkább majd főzni fog mindannyiukra, közben nézegetheti a szigeti ház konyhapadlóját, a terméskövet, gyerekkor-

rában nem értette, miért nincs rendes padló a házukban, igencsak szégyellte a terméskövet, de már ez sem számít, hamarosan minden, a terméskő padló is megszűnik, hazainduláskor csukott szemmel ül az autóban, talán alszik is közben egy kicsit, fejét a mellette ülő vállára hajtja, álmában ifjúkora halászeit várja, isztriai bálnáin átszeli még utolszor az Adriát.